

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5658/2561

โพธิ์ บาย ทรี มีเดีย พีทีอี ลิมิเตด โจทก์ บริษัทมิวเร็กซ์ จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 196, ป.วิ.พ. มาตรา 246, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.พ.พ. มาตรา 204

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามสัญญาที่โจทก์นำมาฟ้อง โจทก์และจำเลยตกลงชำระหนี้แก่กันเป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์ โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์เท่านั้น แต่จำเลยจะส่งใช้เป็นเงินไทยได้ก็โดยคิดตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ สถานที่และในเวลาที่ใช้เงินตาม ป.พ.พ. มาตรา 196 ดังนั้น การที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เป็นเงินไทยและศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องแก่โจทก์เป็นเงินไทยอาจมีผลให้จำเลยต้องชำระหรือโจทก์ได้รับชำระหนี้เกินกว่าจำนวนหนี้เงินดอลลาร์สิงคโปร์ตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง หากว่าอัตราแลกเปลี่ยนในวันใช้เงินจริง 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ เท่ากับเงินไทยจำนวนน้อยกว่า 23.93 บาท ซึ่งจะเป็นผลให้เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ แต่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศหยาบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขเสียให้ถูกต้องได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45 และ ป.วิ.พ. มาตรา 246 และมาตรา 142 (5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 5,006,439.09 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอหักฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 473,814 บาท พร้อมค่าธรรมเนียมการจัดการอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินหนี้ค่าบริการค้างชำระตามใบแจ้งหนี้ฉบับที่ 18 ถึง 28 ฉบับละ 1,800 ดอลลาร์สิงคโปร์ ตามสำเนาใบแจ้งหนี้ นับถัดจากวันที่ครบกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ระบุในใบแจ้งหนี้แต่ละฉบับเป็นต้นไปจนถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 23 มีนาคม 2558) พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 473,814 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนด ค่าทนายความ 20,000 บาท ค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนเฉพาะส่วนที่โจทก์ชนะคดี จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์จำเลยไม่ได้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนภายใต้กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ประกอบกิจการให้บริการที่ปรึกษาและจัดการข้อมูลเทคโนโลยี จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ประกอบกิจการบริหารจัดการสนามกอล์ฟ ทรัพย์สินและสถานที่ นางลีทำสัญญาจ้างบริการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีกับโจทก์

โจทก์ทวงถามค่าจ้างจากจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉย

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยว่า สิทธิเรียกร้องของโจทก์ตามใบแจ้งหนี้ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 17 ขาดอายุความ โจทก์ไม่อุทธรณ์โต้แย้ง ข้อเท็จจริงส่วนนี้จึงยุติ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการแรกว่า หนังสือรับรองบริษัทโจทก์มีข้อความระบุแต่เพียงว่า โจทก์ก่อตั้งขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยมีได้ระบุว่า นางสาวโซว์เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ จึงรับฟังไม่ได้ว่า นางสาวโซว์กระทำการแทนโจทก์ในการมอบอำนาจให้นายเป็ง และ/หรือนายเกษม และ/หรือนายพัชรพล และ/หรือนางสาวอาภาพรฟ่อง และดำเนินคดีนี้แทนโจทก์หรือไม่ เห็นว่า ในเรื่องอำนาจฟ้อง คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีนางสาวโซว์เป็นกรรมการผู้มีอำนาจพร้อมกับแนบหนังสือรับรองบริษัทโจทก์เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 1 มาด้วย ส่วนนี้จำเลยให้การต่อสู้แต่เพียงว่า จำเลยไม่รับรองความถูกต้องของลายมือชื่อผู้มอบอำนาจในหนังสือมอบอำนาจ ลายมือชื่อนางสาวโซว์เป็นลายมือชื่อปลอม หนังสือมอบอำนาจท้ายคำฟ้องโจทก์หมายเลข 2 เป็นเอกสารปลอม นายเป็งและ/หรือนายเกษม และ/หรือนายพัชรพล และ/หรือนางสาวอาภาพรจึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีนี้แทนโจทก์และไม่มีอำนาจที่จะลงลายมือชื่อแต่งตั้งนายเกษมเป็นทนายความ โดยมีได้ให้การปฏิเสธว่านางสาวโซว์ไม่ได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์แต่อย่างใด คดีไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่า นางสาวโซว์ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์หรือไม่ อุทธรณ์ส่วนนี้ของจำเลยจึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบใน

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการต่อไปว่า จำเลยต้องผูกพันรับผิดชอบโจทก์ตามสัญญาว่าจ้างโจทก์ให้บริการกำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา บริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์แก่จำเลย (IT Consultancy Service Agreement) หรือไม่ เห็นว่า สัญญาว่าจ้างบริการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยี ระบุว่าทำขึ้นระหว่างจำเลย ผู้ว่าจ้างกับโจทก์ ผู้รับจ้าง สัญญาว่าจ้างเอกสารหมายเลข จ.4 มีนายเป็งกรรมการของโจทก์ลงลายมือชื่อฝ่ายผู้รับจ้างเพียงคนเดียว ส่วนสัญญาว่าจ้างเอกสารหมายเลข จ.5 มีนายเป็งลงลายมือชื่อฝ่ายผู้รับจ้าง นางสาวลิ้นในฐานะผู้จัดการฝ่ายบริหารของบริษัทจำเลยลงลายมือชื่อพร้อมประทับตราสำคัญของจำเลยเป็นฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งแม้จะไม่เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทจำเลยที่จดทะเบียนไว้ที่กำหนดให้กรรมการสองคนลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญ ก็ตาม แต่โจทก์มีนายเป็งกรรมการโจทก์มาเบิกความประกอบบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นเห็นว่า เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2553 จำเลยว่าจ้างโจทก์ให้บริหารจัดการระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่ายลูกค้า ระบบข้อมูลเทคโนโลยี ระบบเว็บไซต์ ตลอดจนกำกับดูแลและเป็นที่ปรึกษาให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลคอมพิวเตอร์ของจำเลย หรือผู้รับจ้างช่วงของจำเลย หรือให้แก่กลุ่มบริษัท บลูแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของจำเลย กำหนดระยะเวลาจ้าง 2 ปี สิ้นสุดสัญญาวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 จากนั้นจำเลยต่อสัญญากับโจทก์อีก 2 ปี มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2557

โดยขอบเขตของงานที่ทำนอกสถานประกอบการของจำเลย (Off Site) ได้แก่ งานสำรองข้อมูล ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ งานสำรองข้อมูลบันทึกของโปรแกรมป้องกันการบุกรุกจากภายนอก (Firewall Log Files) บริหารจัดการระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ให้แก่บลูแคนยอน คันทรีคลับ ซึ่งเป็นธุรกิจบริหารสนามกอล์ฟ และโรงแรม ของกลุ่มบริษัทจำเลยที่จังหวัดภูเก็ต บริหารจัดการระบบผู้ใช้ (User Account Management) ให้แก่บลูแคนยอน คันทรีคลับ ส่วนงานที่ทำในสถานประกอบการของจำเลย (On Site) ได้แก่ บริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์ให้จำเลย ซ่อมบำรุงระบบป้องกันการบุกรุกจากภายนอก (Firewall Router Maintenance) การจัดสรรและแบ่งงานของแผนคอมพิวเตอร์ ติดตั้งระบบเชื่อมต่อแบบไร้สายภายในสถานประกอบการของจำเลย วางแผนและดำเนินการติดตั้งระบบเครื่องถ่ายเอกสาร สแกน แฟกซ์ ของฟูจิซีร็อกซ์ ให้แก่ทุกแผนกของจำเลย วางแผนและดำเนินการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในสถานประกอบการของจำเลย สำหรับการทำงานที่สถานประกอบการของจำเลยที่จังหวัดภูเก็ต (On Site) พยานจะเป็นผู้เดินทางมาทำงานที่บลูแคนยอน คันทรีคลับ ด้วยตนเอง โดยก่อนเดินทางจะต้องได้รับอนุมัติจากนางสีก่อน พยานเป็นผู้ลงรายการในใบแจ้งหนี้ การทำงานของโจทก์ที่ผ่านมา หลังจากที่โจทก์เข้าให้บริการดูแล จัดการระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตแก่กลุ่มบริษัทและกิจการของจำเลยตามสัญญาแล้ว จำเลยก็ได้ชำระค่าบริการแก่โจทก์โดยวิธีการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารแล้วบางส่วน ในการดำเนินงานตามสัญญาว่าจ้าง พยานติดต่อประสานงานกับนางสีมาตลอด โดยนางสีแนะนำตนเองว่าเป็นเจ้าของสนามกอล์ฟบลูแคนยอน คันทรีคลับ และเป็นกรรมการบริษัทจำเลยด้วย และพยานโจทก์ปากนี้ยังตอบทนายจำเลยถามค้านว่า ก่อนทำสัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับ พยานรู้จักกับนางสี โดยทำงานร่วมกันตั้งแต่ปี 2547 แต่ขณะนั้นไม่ได้ทำสัญญากัน จนกระทั่งปี 2551 จึงมีการทำสัญญาว่าจ้าง นายเป็งเป็นกรรมการโจทก์และผู้ลงลายมือชื่อในสัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานตามสัญญาที่จังหวัดภูเก็ตด้วยตนเอง จึงเป็นพยานผู้รู้เห็นการดำเนินการตามสัญญาโดยตรง เบิกความเล่ารายละเอียดความเป็นมาตลอดจนขอบเขตของงานที่ทำ โดยมีเอกสารหลักฐานสนับสนุนดังที่ปรากฏจากข้อความในหนังสือรับรองบริษัทจำเลยที่ว่านางสีเป็นกรรมการจำเลยระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน 2551 ถึงวันที่ 1 กันยายน 2557 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาจ้างตามสัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับ ส่วนไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และสำเนาเอกสารการจองตั๋วเครื่องบิน ก็เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่านางสี รับรู้และอนุญาตให้นายเป็ง เดินทางเข้ามาทำงานที่สถานประกอบการของจำเลยที่จังหวัดภูเก็ต จำเลยมิได้นำสืบหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ว่าไม่ถูกต้องอย่างไร ทั้งก็ได้ปฏิเสธว่าที่บลูแคนยอน คันทรีคลับ ไม่มีการวางระบบบริหารจัดการข้อมูลเทคโนโลยี ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือระบบเครือข่ายลูกค้า อย่างที่โจทก์กล่าวอ้าง หรืออ้างว่ามีการบริหาร ดูแล จัดการระบบดังกล่าว โดยจำเลยได้ว่าจ้างบุคคลอื่นมาดำเนินการ นอกจากนี้นายสมภพกรรมการจำเลยยังเบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านยอมรับว่าจำเลยเป็นเจ้าของกิจการสนามกอล์ฟบลูแคนยอน คันทรีคลับ และถือหุ้นในบริษัทบลูแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด ร้อยละ 85 บริษัทดังกล่าวเคยมีนายเซียและนางสีเป็นกรรมการ เดิมจำเลยได้ว่าจ้างบริษัทบลูแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด บริหารสนามกอล์ฟบลูแคนยอน คันทรีคลับ ซึ่งล้วนแต่เป็นข้อเท็จจริงที่สอดคล้องเจือสมกับพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบ และจากพฤติการณ์ดังกล่าวเห็นได้ว่า นางสี ในฐานะกรรมการจำเลย ทำสัญญาว่าจ้างโจทก์ในฐานะตัวแทนของจำเลย แม้นายสมภพจะอ้างว่า ต่อมาจำเลยมีมติเลิกจ้างบริษัทบลูแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด และแต่งตั้งให้บริษัททุ่งคา บลูแคนยอน จำกัด เข้าบริหารแทน กับเลิกสัญญาจ้างนายเซียและนางสี

ตามรายงานการประชุม แต่เมื่อพิจารณาจากเอกสารดังกล่าวก็ปรากฏว่าเป็นการประชุมลงมติเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2557 ซึ่งเป็นเวลาที่สัญญาว่าจ้างใกล้จะสิ้นสุดลง ส่วนที่จำเลยอ้างว่า การจ่ายเงินมิใช่เรื่องที่จำเลยได้รับการตามสัญญาว่าจ้างจากโจทก์ แต่เป็นเพราะมีการสมคบกันกระทำทุจริตระหว่างโจทก์กับผู้บริหารของจำเลยบางคนในขณะนั้นเพื่อนำเงินออกไปจากบริษัท ก็เป็นเพียงการกล่าวอ้างลอย ๆ ปราศจากหลักฐานสนับสนุน และแม้จำเลยจะอ้างว่า นางลี มีข้อพิพาทกับผู้ถือหุ้นอื่นของจำเลยและถูกดำเนินคดี ก็ไม่ปรากฏหลักฐานว่าโจทก์เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นเรื่องปัญหาการบริหารจัดการองค์กรของจำเลยเองทั้งสิ้น จำเลยหาอาจยกขึ้นอ้างต่อสู้โจทก์ได้ไม่ ส่วนที่จำเลยอ้างว่า โจทก์ไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาว่าจ้าง และยังคงต่อสัญญาโดยการทำสัญญาว่าจ้างอีก ตลอดจนถึงก่อนฟ้องคดีนี้ โจทก์ส่งใบแจ้งหนี้ที่ค้างชำระของปี 2554 ถึงปี 2557 ให้บุคคลอื่นที่มีใช้ลูกจ้างของจำเลย แต่เป็นลูกจ้างของบริษัทบุญแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนางลีจึงเป็นพยานว่าแท้จริงแล้วโจทก์ไม่เคยให้บริการใด ๆ แก่จำเลย และการที่จำเลยได้ชำระค่าบริการที่ปรึกษาและจัดการข้อมูลเทคโนโลยีรวม 6 เดือน แก่โจทก์ นั้นเป็นเพราะความร่วมมือระหว่างโจทก์กับกรรมการชุดเก่าของบริษัทจำเลยในการกระทำทุจริต ข้อเท็จจริงส่วนนี้ได้ความจากบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงของนายเป็งพยานโจทก์ว่า นางซินดีเป็นบุคคลฝ่ายจำเลยที่ติดต่อกับโจทก์เกี่ยวกับการให้บริการตามสัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับมาโดยตลอด รวมถึงเป็นผู้ประสานงานการชำระเงินตามใบแจ้งหนี้แก่โจทก์ซึ่งจากบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงของนายสมภพพยานจำเลย ก็ได้ความว่า นางซินดีเป็นทีมงานเดียวกับนางลี ตามพฤติการณ์จึงไม่มีเหตุให้โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกต้องระแวงสงสัยว่านางซินดีไม่มีอำนาจติดต่อประสานงานกับโจทก์แทนจำเลย พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานจำเลย ข้อเท็จจริงรับฟังว่าจำเลยทำสัญญาจ้างโจทก์ให้บริการกำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา บริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์แก่จำเลย (IT Consultancy Service Agreement) และโจทก์ได้ดำเนินการให้บริการแก่จำเลยตามสัญญาแล้ว แม้สัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับจะมีการลงลายมือชื่อกรรมการจำเลยไม่ครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทก็ตาม แต่การที่จำเลยรับเอางานที่โจทก์ทำมาเป็นประโยชน์ของตนก็เป็นการแสดงให้เห็นว่าจำเลยยอมรับสัญญาว่าจ้างโจทก์ทั้งสองฉบับที่มีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของซึ่งไม่มีกฎหมายบังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ สัญญาว่าจ้างทั้งสองฉบับจึงมีผลผูกพันจำเลย อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการต่อไปมีว่า จำเลยต้องรับผิดชอบชำระค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ ฉบับที่ 26, 27 และ 28 แก่โจทก์หรือไม่ นายเป็งเบิกความตอบนายโจทก์ถามตงยืนยันว่า โจทก์ยังคงให้บริการแก่จำเลยจนถึงสิ้นเดือนพฤษภาคม 2557 ที่สัญญาสิ้นสุด และระหว่างเดือนมีนาคม 2557 ถึงเดือนพฤษภาคม 2557 พยานยังปฏิบัติงานตามสัญญา แต่ไม่มีการขอให้เปิดอีเมลใหม่และไม่สามารถเข้าไปบริหารจัดการระบบ Firewall System ได้เนื่องจากระบบถูกบล็อกตั้งแต่เดือนมีนาคม 2557 ที่มีการเปลี่ยนแปลง password แต่พยานยังคงดำเนินการในการสำรองข้อมูล (Backup System) อยู่ ซึ่งงานที่นายเป็งอ้างว่าได้ทำขึ้นนี้อยู่ในขอบเขตของงานที่ได้ว่าจ้างกัน จำเลยไม่นำสืบโต้แย้งข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่โจทก์นำสืบ และเห็นได้ว่าข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นระหว่างนี้เป็นผลมาจากปัญหาภายในจำเลยเองทั้งสิ้น ที่จำเลยอุทธรณ์อ้างว่าจำเลยไม่เคยใช้บริการหรือไม่ได้บริการใด ๆ จากโจทก์ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2557 ตามใบแจ้งหนี้ฉบับที่ 26, 27 และ 28 จึงฟังไม่ขึ้น และเมื่อจำเลยรับเอางานบริการที่โจทก์ทำเป็นของตนแล้วแต่ไม่ชำระราคา จำเลยจึงเป็น

ฝ่ายผิคนัดต้องรับผิดชอบชำระค่าบริการแก๊สตามใบแจ้งหนี้ดังกล่าว ส่วนที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระค่าธรรมเนียม การจัดการในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินค่าบริการที่ค้างชำระนับถัดจากวันครบกำหนด 30 วัน ตามที่ระบุในใบแจ้งหนี้แต่ละฉบับเป็นต้นไปจนถึงวันฟ้องนั้น เห็นว่า ตามสัญญาจ้างให้บริการ ที่ปรึกษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำเลยตกลงชำระค่าธรรมเนียมการจัดการให้แก่โจทก์ตามข้อ 5.2 ของสัญญาดังกล่าวในอัตราร้อยละ 5 ต่อเดือน จากยอดค้างชำระทั้งหมดโดยจะเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมการจัดการดังกล่าวในกรณีหากมียอดค้างชำระมากกว่า 30 วัน เมื่อฟังว่า จำเลยต้อง ชำระค่าบริการแก๊สภายในวันสุดท้ายของเดือนที่มีการให้บริการ แต่ปรากฏตามใบแจ้งหนี้ว่า ใบแจ้งหนี้ดังกล่าวลงวันที่ 13 มีนาคม 2559 วันที่ 1 เมษายน 2557 และวันที่ 1 พฤษภาคม 2557 ของเดือนที่ให้บริการจึงเป็นวันก่อนวันถึงกำหนดที่จำเลยต้องชำระค่าบริการแก๊ส การที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระค่าธรรมเนียม การจัดการนับถัดจากวันที่ครบกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ระบุในใบแจ้งหนี้แต่ละฉบับเป็นต้นไป จนถึงวันฟ้องจึงไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ จำเลยประการสุดท้ายมีว่า ค่าธรรมเนียมการจัดการอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกำหนดให้จำเลยรับผิดชอบโจทก์นั้นสูง เกินส่วนหรือไม่ และโจทก์ใช้สิทธิเรียกค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตหรือไม่ ส่วนนี้จำเลยอุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่เคยติดตามทวงถามเรียกค่าบริการที่อ้างว่าจำเลยค้างชำระตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม 2554 จนถึงวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 และยังคงทำสัญญาจ้างให้บริการกับจำเลย ต่อมาอีกโดยมิได้ระบุจำนวนหนี้ค้างชำระไว้ในสัญญา จนครบกำหนดเวลาดำเนินการ โจทก์ก็ไม่ เคยทวงถามจำเลยให้ชำระหนี้หรือขอให้บริการแต่อย่างใด การที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าธรรมเนียมการ จัดการส่วนนี้จึงเป็นการใช้สิทธิไม่สุจริต และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กลางกำหนดให้ร้อยละ 15 ต่อปี สูงเกินส่วน เห็นว่า สัญญาว่าจ้างเอกสารหมายเลข จ.4 และ จ.5 ข้อ 5 เรื่อง ค่าตอบแทน ผลประโยชน์และการชำระเงินคืน กำหนดอัตราค่าบริการเป็นรายเดือน หาก บริการดังกล่าวเกิดขึ้นนอกประเทศสิงคโปร์ บริษัท (จำเลย) ต้องดำเนินการโอนเงินค่าบริการ เข้าบัญชีของผู้จำหน่าย (โจทก์) ภายในวันสุดท้ายของเดือนที่การบริการเกิดขึ้น ซึ่งส่วนนี้นาย สมภพพยานจำเลยเบิกความรับว่า หากสัญญาว่าจ้างมีอยู่จริง การเบิกเงินต้องปฏิบัติตาม ข้อกำหนด ข้อ 5.1 ที่ระบุให้จำเลยต้องโอนเงินในวันสุดท้ายของเดือนที่มีการให้บริการ และโจทก์ จะต้องนำส่งใบกำกับภาษีให้แก่จำเลยเพื่อนำไปลงบันทึกการชำระเงินค่าบริการตามสัญญา ดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ที่กำหนดเวลาชำระไว้ตามวันแห่งปฏิทิน เมื่อจำเลยมิได้ชำระหนี้ตามกำหนด จึงถือได้ว่าจำเลยผิคนัดโดยโจทก์มีพักต้องเดือนอีก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 204 วรรคสอง ส่วนที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกำหนดให้จำเลย รับผิดชอบค่าธรรมเนียมการจัดการในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงทางได้เสียของ โจทก์ทุกอย่างที่ขอบด้วยกฎหมายไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สิน เห็นว่า เป็นจำนวนที่ พอสมควรแล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ได้ความว่าโจทก์ติดตามทวงถามเอาแก่นางลี นางซินดี และนายอเล็กซ์ พนักงานของบริษัทบลูแคนยอน พรอพเพอร์ตี้ จำกัด ซึ่งเป็นผู้บริหารบลู แคนยอน คืนที่คลับ ในขณะนั้นแล้ว กรณีจึงมิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ใช้สิทธิไม่สุจริตแต่อย่างใด ที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยต้องชำระ

ค่าธรรมเนียมการจัดการในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินค่าบริการที่ค้างชำระนับถัดจากวันครบกำหนด 30 วัน ตามที่ระบุในใบแจ้งหนี้แต่ละฉบับเป็นต้นไปจนถึงวันฟ้องนั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยค้างชำระค่าบริการและค่าธรรมเนียมการจัดการจำนวน 209,211.83 ดอลลาร์สิงคโปร์ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ โดยคิดคำนวณอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 18 มีนาคม 2558 ในอัตรา 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ เท่ากับ 23.93 บาท เป็นเงิน 5,006,439.09 บาท เห็นว่า ตามสัญญาที่โจทก์นำมาฟ้องโจทก์และจำเลยตกลงชำระหนี้แก่กันเป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์ โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์เท่านั้น แต่จำเลยจะส่งใช้เป็นเงินไทยได้ก็โดยคิดตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ สถานที่และในเวลาที่ใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 196 ดังนั้น การที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เป็นเงินไทยและศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องแก่โจทก์เป็นเงินไทยอาจมีผลให้จำเลยต้องชำระหรือโจทก์ได้รับชำระหนี้เกินกว่าจำนวนหนี้เงินดอลลาร์สิงคโปร์ตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง หากว่าอัตราแลกเปลี่ยนในวันใช้เงินจริง 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ เท่ากับเงินไทยจำนวนน้อยกว่า 23.93 บาท ซึ่งจะเป็นผลให้เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ แต่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขเสียให้ถูกต้องได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 246 และมาตรา 142 (5) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 19,800 ดอลลาร์สิงคโปร์ พร้อมค่าธรรมเนียมการจัดการในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินค่าบริการค้างชำระตามใบแจ้งหนี้ฉบับที่ 26 ถึง 28 ฉบับละ 1,800 ดอลลาร์สิงคโปร์ นับถัดจากวันที่ครบกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ฉบับที่ 26 ถึง 28 ถึงกำหนดเป็นต้นไปจนถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 23 มีนาคม 2558) พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 19,800 ดอลลาร์สิงคโปร์ นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 23 มีนาคม 2558) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยใช้เป็นเงินไทยให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ สถานที่และในเวลาใช้เงินนั้นโดยอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวต้องไม่เกิน 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ ต่อ 23.93 บาท ตามคำขอของโจทก์ นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

นิพนธ์ ช่วยสกุล · สุรพันธุ์ ละอองมณี · โสภณ บางยีขัน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5658/2561>